

รายงานความก้าวหน้าโครงการเครือข่ายคุณค่า จ.พิษณุโลก
ชุดโครงการการขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม
(1 เมษายน – 30 กันยายน 2551)

โดย
คุณวิรัช วาณิชชานากุล และคณะ

สนับสนุนโดย
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย(สกว.)

บทสรุปผู้บริหาร
โครงการเครือข่ายคุณค่า จ.พิษณุโลก
ชุดโครงการการขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม
(1 เมษายน – 30 กันยายน 2551)

โดย
คุณวิรัช วาณิชชานากุล และคณะ

สนับสนุนโดย
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย(สกว.)

บทสรุปผู้บริหาร
เครือข่ายคุณค่า จ.พิษณุโลก

1. แผนงานวิจัย

ในการดำเนินการวิจัย ทีมวิจัยกำหนดแผนงานวิจัยไว้ 7 กิจกรรม ได้แก่

- 1) การจัดการความรู้ “การเชื่อมโยงเครือข่ายคุณค่า” ยุทธศาสตร์การพัฒนาศรณั้แก่ผู้เกี่ยวข้อง ระหว่างเดือนเมษายน-พฤษภาคม 2551
- 2) การต่อยอดเครือข่ายคุณค่าตามแผนดำเนินการ ระหว่างเดือนพฤษภาคม 2551-มกราคม 2552
- 3) การดำเนินการปลูกจิตสำนึกความร่วมมือในกลุ่มผู้นำที่เป็นภาคีเครือข่าย ระหว่างเดือนมิถุนายน-พฤศจิกายน 2551
- 4) การจัดทำรายงานความก้าวหน้า ในเดือนตุลาคม 2551
- 5) การติดตามประเมินผลผู้นำที่ผ่านกระบวนการ ระหว่างเดือนมิถุนายน-ธันวาคม 2551
- 6) การติดตามประเมินผลการเชื่อมโยงเครือข่าย/การดำเนินงานเครือข่าย /การสังเคราะห์ตัวแบบ ระหว่างเดือนพฤษภาคม 2551-กุมภาพันธ์ 2552
- 7) การจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ ในเดือนมีนาคม 2552

2. ผลการดำเนินงานเป็นไปตามแผนหรือไม่

การดำเนินการวิจัยส่วนใหญ่เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ เพราะว่ทีมวิจัยพยายามยึดแผนการดำเนินงานเป็นหลัก และได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากสมาชิกเครือข่าย นอกจากนี้ ในการดำเนินงานทีมวิจัยมีเจ้าหน้าที่ สกต.พิษณุโลก ที่ทำหน้าที่ประสานงานในพื้นที่อย่างใกล้ชิด ทำให้สามารถสื่อสารกับสมาชิกเครือข่ายกับทีมวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับกิจกรรมที่ไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ คือ การจัดการความรู้การเชื่อมโยงเครือข่ายคุณค่ายุทธศาสตร์การพัฒนาศรณั้แก่ผู้เกี่ยวข้อง โดยแผนงานได้กำหนดไว้ในช่วงเดือนเมษายน- พฤษภาคม 2551 แต่ทีมวิจัยดำเนินการในวันที่ 15 สิงหาคม 2551 เนื่องจากช่วงดังกล่าวสมาชิกส่วนใหญ่อยู่ระหว่างการเก็บเกี่ยวข้าวโพด และเริ่มเตรียมดินทำนา ทำไร่ ไร่ก็ทำตาม ทีมวิจัยได้ดำเนินการจัดการความรู้การเชื่อมโยงเครือข่ายคุณค่าโดยการประชุมสมาชิกเครือข่ายและเจ้าหน้าที่ของ สกต.พิษณุโลก และเจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส. ทุกสาขาในจังหวัดที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สมาชิก

เครือข่าย ฯ เกิดความร่วมมือระหว่างกันบนหลักการของเครือข่ายคุณค่า และให้การดำเนินงานระหว่างเครือข่าย เจ้าหน้าที่ สกต.พิษณุโลก และเจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส. สอดรับซึ่งกันและกันมากขึ้น

3. ผลลัพธ์ที่ได้จากการดำเนินการวิจัย

1) การต่อยอดเครือข่ายธุรกิจที่มี สกต.เป็นแกนนำ บนหลักการของ “เครือข่ายคุณค่า”

ทีมวิจัยได้ดำเนินการแบ่งกลุ่มเป้าหมายออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มที่เป็นเครือข่ายเดิม การดำเนินงานของทีมวิจัย คือ การรักษาความสัมพันธ์ที่ดีไว้ กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มที่ไม่ค่อยมีกิจกรรมร่วมกัน ทีมวิจัยจึงใช้วิธีการเชื่อมความสัมพันธ์ให้มากขึ้นกว่าเดิม และกลุ่มที่ 3 เป็นการขยายเครือข่ายใหม่ให้หลากหลายและกว้างขวางมากขึ้น มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

กลุ่มที่ 1 เสริมสร้างความสัมพันธ์ให้มากขึ้นและรักษาความสัมพันธ์ที่ดีซึ่งกันและกันไว้ ได้แก่ เครือข่ายที่มีอยู่เดิม เครือข่ายรวบรวมข้าวโพด เครือข่ายข้าวปลอดภัย เครือข่ายโคเนื้อ เครือข่ายธุรกิจวัสดุอุปกรณ์การเกษตร โดยทีมวิจัยดำเนินการ ดังนี้ (1) เชิญเข้าร่วมประชุมร่วมกับเครือข่ายใหม่ เพื่อให้รู้จักกันมากขึ้น และทำธุรกิจร่วมกัน (2) จัดกีฬาสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกเครือข่าย คณะกรรมการ สกต. เจ้าหน้าที่ สกต. และเจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส. เพื่อกระชับความสัมพันธ์ ความสามัคคี และเปิดโอกาสให้สมาชิกได้สังสรรค์ พบปะ พูดคุย และทำกิจกรรมร่วมกัน (3) เชิญเข้าร่วมประชุมแกนนำเครือข่ายคุณค่า (4) ส่งจดหมายข่าวชาวเครือข่ายคุณค่า จังหวัดพิษณุโลก เพื่อส่งข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ ความเคลื่อนไหวรายคาบ ต่อสมาชิก

กลุ่มที่ 2 เชื่อมความสัมพันธ์จากเดิมที่ไม่ค่อยมีกิจกรรมร่วมกัน เครือข่ายในกลุ่มนี้ได้แก่ เครือข่ายสหกรณ์ กิจกรรมที่ สกต.พิษณุโลกเชื่อมกับสหกรณ์ คือการซื้อขาย น้ำมัน ข้าวสาร สอร์โม่สังข์ทอง ชุบน้ำยาล้างจาน ซักผ้า โดยกิจกรรมที่ สกต.พิษณุโลกเชื่อมกับสหกรณ์ เนินมะปราง คือ ชุบน้ำยาล้างจาน ซักผ้า กิจกรรมที่ สกต.พิษณุโลกเชื่อมกับสหกรณ์วัดโบสถ์ คือ ข้าวสาร สอร์โม่สังข์ทอง ชุบน้ำยาล้างจาน ซักผ้า กิจกรรมที่ สกต.พิษณุโลกเชื่อมกับสหกรณ์วังทอง และสหกรณ์นิคมวังทอง คือ น้ำมัน

กลุ่มที่ 3 ขยายเครือข่ายใหม่ให้หลากหลายและกว้างขวางมากขึ้น กลุ่ม องค์กร และเครือข่ายในกลุ่มนี้ได้แก่ (1) เชื่อมโยงเครือข่ายโค ได้แก่ เครือข่ายโคอำเภอบางกระทุ่ม อำเภอชาติตระการ กลุ่มโคบ้านดอนม่วง เพื่อดำเนินการเจรจาทางธุรกิจการซื้อขายโค แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการพัฒนาพันธุ์โคร่วมกัน (2) ข้าวปลอดภัยบ้านสะอึก ตำบลดอนทอง อำเภอเมืองพิษณุโลก บ้านหัวกัก ตำบลวังพิถูล อำเภอวังทอง กลุ่มพันธุ์ข้าวบ้านดอนม่วง อำเภอวังทอง (3) คัดเลือกบ้านดอนม่วงเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับเกษตรกรในการพึ่งตนเองตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

สำหรับเกษตรกรของลูกค้า ธ.ก.ส. (4) เครือข่ายธุรกิจวัสดุอุปกรณ์การเกษตร กลุ่มเกษตรกรพัฒนาบ้านยางโทน กลุ่มวิสาหกิจตำบลท่าตาล กลุ่มบ้านโคกสนั่น บพ. 281

2) เครื่องมือสำหรับกระบวนการปลูกจิตสำนึกความร่วมมือบนหลักการสหกรณ์ แก่ผู้นำสหกรณ์

ทีมวิจัยใช้วิธีการ (1) ประชุม พูดคุย เช่น เชิญเข้าร่วมประชุมร่วมกับเครือข่ายเดิมและใหม่ เพื่อให้รู้จักกันมากขึ้น และทำธุรกิจร่วมกัน (2) จัดกีฬาสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก เครือข่าย คณะกรรมการ สกต. เจ้าหน้าที่ สกต. และเจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส. เพื่อกระชับความสัมพันธ์ ความสามัคคี และเปิดโอกาสให้สมาชิกได้สังสรรค์ พบปะ พูดคุย และทำกิจกรรมร่วมกัน (3) จัดหมายข่าวชาวเครือข่ายคุณค่าจังหวัดพิษณุโลก เพื่อส่งข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ ความเคลื่อนไหวราคาปุ๋ย ต่อสมาชิก เป็นต้น (4) การเปรียบเทียบตัวเลขราคาปุ๋ยที่ สกต.พิษณุโลก จัดหาให้แก่สมาชิกกับราคาตลาด การเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการขนส่งวัสดุอุปกรณ์การเกษตรระหว่างเกษตรกรเองกับ สกต.พิษณุโลก จัดส่งให้ เพื่อสมาชิกให้เห็นภาพที่ชัดเจน

4. ข้อเสนอสำหรับแผนการดำเนินงานในระยะต่อไป (6 เดือนหลัง)

- 2) การต่อยอดเครือข่ายคุณค่าตามแผนดำเนินการ ระหว่างเดือนตุลาคม 2551-มกราคม 2552
- 3) การดำเนินการปลูกจิตสำนึกความร่วมมือในกลุ่มผู้นำที่เป็นภาคีเครือข่าย ระหว่างเดือนตุลาคม-มกราคม 2552
- 4) การติดตามประเมินผลผู้นำที่ผ่านกระบวนการ ระหว่างเดือนตุลาคม - ธันวาคม 2551
- 5) การติดตามประเมินผลการเชื่อมโยงเครือข่าย/การดำเนินงานเครือข่าย /การสังเคราะห์ตัวแบบ ระหว่างเดือนตุลาคม 2551-กุมภาพันธ์ 2552
- 6) การจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ ในเดือนมีนาคม 2552

5. ความคาดหวังจากการดำเนินการวิจัย

- 1) การต่อยอดเครือข่ายธุรกิจจากผลิตภัณฑ์เดิมไปในผลิตภัณฑ์อื่นๆ ได้แก่ กลุ่มผักกะเจต กลุ่มหมูหลุม กลุ่มปุ๋ยอินทรีย์ กลุ่มโค กลุ่มพันธุ์ข้าว กลุ่มน้ำพริก และการเพิ่มขึ้นของจำนวนภาคีพันธมิตรในเครือข่ายธุรกิจที่มี สกต. เป็นแกนนำ
- 2) บทสังเคราะห์สำหรับตัวแบบกระบวนการปลูกจิตสำนึกความร่วมมือบนหลักการสหกรณ์

รายงานความก้าวหน้า
เครือข่ายคุณค่าจังหวัดพิษณุโลก
กลุ่มวิจัยเชิงพื้นที่ ชุดโครงการการวิจัยพัฒนาขบวนการสหกรณ์ ระยะที่ 3

1. บทสรุปผู้บริหาร

1.1 ความเป็นมา

การวิจัยพัฒนาขบวนการสหกรณ์ ระยะที่ 3 เครือข่ายคุณค่าจังหวัดพิษณุโลก เกิดจาก ทีมวิจัยจังหวัดพิษณุโลกมีความประสงค์ที่จะศึกษาว่า ทำอย่างไรจึงจะต่อยอดเครือข่ายคุณค่าไปใน กลุ่ม/องค์กรและสหกรณ์อื่นในจังหวัดพิษณุโลก ควบคู่ไปกับการศึกษาตัวแบบการพัฒนาจิตสำนึก ความร่วมมือแก่ผู้นำสหกรณ์ในการร่วมมือกันบนหลักการสหกรณ์ เพื่อหนุนเสริมการดำเนินงาน ของเครือข่ายให้สามารถบรรลุเป้าหมายร่วม โดยมีคำถามวิจัย 2 คำถาม คือ (1) แนวทางการขยาย เครือข่ายธุรกิจที่มี สกต.เป็นแกนนำ บนหลักการของ “เครือข่ายคุณค่า” ควรเป็นอย่างไร และ (2) เครื่องมือสำหรับกระบวนการปลูกจิตสำนึกความร่วมมือบนหลักการสหกรณ์ แก่ผู้นำสหกรณ์ ควรเป็นอย่างไร วัตถุประสงค์ในการวิจัยมี 2 ประการ ได้แก่ (1) เพื่อต่อยอดเครือข่ายธุรกิจที่มี สกต.เป็นแกนนำ บนหลักการของ “เครือข่ายคุณค่า” และ (2) เพื่อสังเคราะห์ตัวแบบสำหรับ กระบวนการปลูกจิตสำนึกความร่วมมือแก่ผู้นำองค์กรบนหลักการสหกรณ์

1.2 ขั้นตอนและกระบวนการวิจัย

ทีมวิจัยได้กำหนดขั้นตอนและกระบวนการวิจัยไว้ดังนี้

- 1) การจัดการความรู้ “การเชื่อมโยงเครือข่ายคุณค่า” ยุทธศาสตร์การพัฒนาสหกรณ์
แก่ผู้เกี่ยวข้อง
- 2) การต่อยอดเครือข่ายคุณค่าตามแผนดำเนินการ
- 3) การดำเนินการปลูกจิตสำนึกความร่วมมือในกลุ่มผู้นำที่เป็นภาคีเครือข่าย
- 4) การจัดทำรายงานความก้าวหน้า
- 5) การติดตามประเมินผลผู้นำที่ผ่านกระบวนการ
- 6) การติดตามประเมินผลการเชื่อมโยงเครือข่าย/การดำเนินงานเครือข่าย /การ
สังเคราะห์ตัวแบบ
- 7) การจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์

1.3 แผนงานวิจัย

ในการดำเนินการวิจัย ทีมวิจัยกำหนดแผนงานวิจัยไว้ 7 กิจกรรม ได้แก่

- 1) การจัดการความรู้ “การเชื่อมโยงเครือข่ายคุณค่า” ยุทธศาสตร์การพัฒนา สหกรณ์แก่ผู้เกี่ยวข้อง ระหว่างเดือนเมษายน-พฤษภาคม 2551
- 2) การต่อยอดเครือข่ายคุณค่าตามแผนดำเนินการ ระหว่างเดือนพฤษภาคม 2551-มกราคม 2552
- 3) การดำเนินการปลูกจิตสำนึกความร่วมมือในกลุ่มผู้นำที่เป็นภาคีเครือข่าย ระหว่างเดือนมิถุนายน-พฤศจิกายน 2551
- 4) การจัดทำรายงานความก้าวหน้า ในเดือนตุลาคม 2551
- 5) การติดตามประเมินผลผู้นำที่ผ่านกระบวนการ ระหว่างเดือนมิถุนายน-ธันวาคม 2551
- 6) การติดตามประเมินผลการเชื่อมโยงเครือข่าย/การดำเนินงานเครือข่าย /การสังเคราะห์ตัวแบบ ระหว่างเดือนพฤษภาคม 2551-กุมภาพันธ์ 2552
- 7) การจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ ในเดือนมีนาคม 2552

1.4 ผลการดำเนินงานเป็นไปตามแผนหรือไม่

การดำเนินการวิจัยส่วนใหญ่เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ เพราะที่ทีมวิจัยพยายามยึดแผนการดำเนินงานเป็นหลัก และได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากสมาชิกเครือข่าย นอกจากนี้ ในการดำเนินงานที่ทีมวิจัยมีเจ้าหน้าที่ สกต.พิชญ์ โลก ที่ทำหน้าที่ประสานงานในพื้นที่อย่างใกล้ชิด ทำให้สามารถสื่อสารกับสมาชิกเครือข่ายกับทีมวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับกิจกรรมที่ไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ คือ การจัดการความรู้การเชื่อมโยงเครือข่ายคุณค่ายุทธศาสตร์การพัฒนาสหกรณ์แก่ผู้เกี่ยวข้อง โดยแผนงานได้กำหนดไว้ในช่วงเดือนเมษายน-พฤษภาคม 2551 แต่ทีมวิจัยดำเนินการในวันที่ 15 สิงหาคม 2551 เนื่องจากช่วงดังกล่าวสมาชิกส่วนใหญ่อยู่ระหว่างการเก็บเกี่ยวข้าวโพด และเริ่มเตรียมดินทำนา ทำให้ ไร่ อย่างไรก็ตาม ทีมวิจัยได้ดำเนินการจัดการความรู้การเชื่อมโยงเครือข่ายคุณค่าโดยการประชุมสมาชิกเครือข่ายและเจ้าหน้าที่ของ สกต.พิชญ์ โลก และเจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส. ทุกสาขาในจังหวัดที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สมาชิกเครือข่าย ๆ เกิดความร่วมมือระหว่างกันบนหลักการของเครือข่ายคุณค่า และให้การดำเนินงานระหว่างเครือข่าย เจ้าหน้าที่ สกต.พิชญ์ โลก และเจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส. สอดรับซึ่งกันและกันมากขึ้น

1.5 ผลลัพธ์ที่ได้จากการดำเนินการวิจัย

1) การต่อยอดเครือข่ายธุรกิจที่มี สกต.เป็นแกนนำ บนหลักการของ “เครือข่ายคุณค่า”

ทีมวิจัยได้ดำเนินการแบ่งกลุ่มเป้าหมายออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มที่เป็นเครือข่ายเดิม การดำเนินงานของทีมวิจัย คือ การรักษาความสัมพันธ์ที่ดีไว้ กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มที่ไม่ค่อยมีกิจกรรมร่วมกัน ทีมวิจัยจึงใช้วิธีการเชื่อมความสัมพันธ์ให้มากขึ้นกว่าเดิม และกลุ่มที่ 3 เป็นการขยายเครือข่ายใหม่ให้หลากหลายและกว้างขวางมากขึ้น มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

กลุ่มที่ 1 เสริมสร้างความสัมพันธ์ให้มากขึ้นและรักษาความสัมพันธ์ที่ดีซึ่งกันและกันไว้ ได้แก่ เครือข่ายที่มีอยู่เดิม เครือข่ายรวบรวมข้าวโพด เครือข่ายข้าวปลอดภัย เครือข่ายโคเนื้อ เครือข่ายธุรกิจวัสดุอุปกรณ์การเกษตร โดยทีมวิจัยดำเนินการ ดังนี้ (1) เชิญเข้าร่วมประชุมร่วมกับเครือข่ายใหม่ เพื่อให้รู้จักกันมากขึ้น และทำธุรกิจร่วมกัน (2) จัดกีฬาสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกเครือข่าย คณะกรรมการ สกต. เจ้าหน้าที่ สกต. และเจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส. เพื่อกระชับความสัมพันธ์ ความสามัคคี และเปิดโอกาสให้สมาชิกได้สังสรรค์ พบปะ พูดคุย และทำกิจกรรมร่วมกัน (3) เชิญเข้าร่วมประชุมแกนนำเครือข่ายคุณค่า (4) ส่งจดหมายข่าวชาวเครือข่ายคุณค่า จังหวัดพิษณุโลก เพื่อส่งข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ ความเคลื่อนไหวราคาปุ๋ย ต่อสมาชิก

กลุ่มที่ 2 เชื่อมความสัมพันธ์จากเดิมที่ไม่ค่อยมีกิจกรรมร่วมกัน เครือข่ายในกลุ่มนี้ได้แก่ เครือข่ายสหกรณ์ กิจกรรมที่ สกต.พิษณุโลกเชื่อมกับสหกรณ์ คือการซื้อขาย น้ำมัน ข้าวสาร ฮอร์โมนสังข์ทอง ชุบน้ำยาล้างจาน ชักผ้า โดยกิจกรรมที่ สกต.พิษณุโลกเชื่อมกับสหกรณ์ เนินมะปราง คือ ชุบน้ำยาล้างจาน ชักผ้า กิจกรรมที่ สกต.พิษณุโลกเชื่อมกับสหกรณ์วัดโบสถ์ คือ ข้าวสาร ฮอร์โมนสังข์ทอง ชุบน้ำยาล้างจาน ชักผ้า กิจกรรมที่ สกต.พิษณุโลกเชื่อมกับสหกรณ์วังทอง และสหกรณ์นิคมวังทอง คือ น้ำมัน

กลุ่มที่ 3 ขยายเครือข่ายใหม่ให้หลากหลายและกว้างขวางมากขึ้น กลุ่ม องค์กร และเครือข่ายในกลุ่มนี้ได้แก่ (1) เชื่อมโยงเครือข่ายโค ได้แก่ เครือข่ายโคอำเภอบางกระทุ่ม อำเภอลำลูกกระถัง อำเภอนครหลวง เพื่อดำเนินการเจรจาทางธุรกิจการซื้อขายโค แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการพัฒนาพันธุ์โคร่วมกัน (2) ข้าวปลอดภัยบ้านสะอึก ตำบลคอนทอง อำเภอเมืองพิษณุโลก บ้านหัวก๊ก ตำบลวังพิศกุล อำเภอวังทอง กลุ่มพันธุ์ข้าวบ้านดอนม่วง อำเภอวังทอง (3) คัดเลือกบ้านดอนม่วงเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับเกษตรกรในการพึ่งตนเองตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับเกษตรกรของลูกค้า ธ.ก.ส. (4) เครือข่ายธุรกิจวัสดุอุปกรณ์การเกษตร กลุ่มเกษตรกรพัฒนาบ้านยางโทน กลุ่มวิสาหกิจตำบลท่าตาล กลุ่มบ้านโคกสนั่น บพ. 281

2) เครื่องมือสำหรับกระบวนการปลูกจิตสำนึกความร่วมมือบนหลักการสหกรณ์ แก่ ผู้นำสหกรณ์

ทีมวิจัยใช้วิธีการ (1) ประชุม พูดคุย เช่น เชิญเข้าร่วมประชุมร่วมกับเครือข่ายเดิมและใหม่ เพื่อให้รู้จักกันมากขึ้น และทำธุรกิจร่วมกัน (2) จัดกีฬาสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก เครือข่าย คณะกรรมการ สกต. เจ้าหน้าที่ สกต. และเจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส. เพื่อกระชับความสัมพันธ์ ความสามัคคี และเปิดโอกาสให้สมาชิกได้สังสรรค์ พบปะ พูดคุย และทำกิจกรรมร่วมกัน (3) จัดหมายข่าวชาวเครือข่ายคุณค่าจังหวัดพิษณุโลก เพื่อส่งข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ ความเคลื่อนไหวราคาปุ๋ย ต่อสมาชิก เป็นต้น (4) การเปรียบเทียบตัวเลขราคาปุ๋ยที่ สกต.พิษณุโลก จัดหาให้แก่สมาชิกกับราคาตลาด การเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการขนส่งวัสดุอุปกรณ์การเกษตรระหว่างเกษตรกรเองกับ สกต.พิษณุโลก จัดส่งให้ เพื่อสมาชิกให้เห็นภาพที่ชัดเจน

1.6 ข้อเสนอสำหรับแผนการดำเนินงานในระยะต่อไป (6 เดือนหลัง)

2) การต่อยอดเครือข่ายคุณค่าตามแผนดำเนินการ ระหว่างเดือนตุลาคม 2551-มกราคม 2552

3) การดำเนินการปลูกจิตสำนึกความร่วมมือในกลุ่มผู้นำที่เป็นภาคีเครือข่าย ระหว่างเดือนตุลาคม-มกราคม 2552

4) การติดตามประเมินผลผู้นำที่ผ่านกระบวนการ ระหว่างเดือนตุลาคม - ธันวาคม 2551

5) การติดตามประเมินผลการเชื่อมโยงเครือข่าย/การดำเนินงานเครือข่าย /การสังเคราะห์ตัวแบบ ระหว่างเดือนตุลาคม 2551-กุมภาพันธ์ 2552

6) การจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ ในเดือนมีนาคม 2552

1.7 ความคาดหวังจากการดำเนินการวิจัย

1) การต่อยอดเครือข่ายธุรกิจจากผลิตภัณฑ์เดิมไปในผลิตภัณฑ์อื่นๆ ได้แก่ กลุ่มผักกะเจต กลุ่มหมูหลุม กลุ่มปุ๋ยอินทรีย์ กลุ่มโค กลุ่มพันธุ์ข้าว กลุ่มน้ำพริก และการเพิ่มขึ้นของจำนวนภาคีพันธมิตรในเครือข่ายธุรกิจที่มี สกต. เป็นแกนนำ

2) บทสังเคราะห์สำหรับตัวแบบกระบวนการปลูกจิตสำนึกความร่วมมือบนหลักการสหกรณ์

2. บทนำ

2.1 ความเป็นมา

เครือข่ายคุณค่าจังหวัดพิษณุโลก เป็นเครือข่ายประเภทธุรกิจที่เกิดจากการรวมตัวกันของเครือข่ายที่สมัครใจจำนวน 5 เครือข่าย ในปี 2548 อันประกอบด้วย เครือข่ายรวบรวมข้าวโพด เครือข่ายข้าวปลอดภัย เครือข่ายโคเนื้อ เครือข่ายธุรกิจวัสดุอุปกรณ์การเกษตร เครือข่ายสหกรณ์ และสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส.พิษณุโลก จำกัด (สกต.พิษณุโลก) การดำเนินงานในรูปแบบของเครือข่ายดังกล่าวนี้ สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส.พิษณุโลก จำกัด (สกต.พิษณุโลก) ทำหน้าที่เป็นแม่ข่ายและศูนย์การประสานงานและข้อมูลกับสมาชิกมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเวทีในการแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ และทักษะต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพ รวมทั้งเป็นแหล่งที่สมาชิกสามารถดำเนินกิจกรรมร่วมกันซื้อและร่วมกันขายผลิตภัณฑ์ของตนเองกับผู้ซื้อหรือผู้ขาย อันจะนำไปสู่การลดรายจ่ายและเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรที่เป็นสมาชิก โดยเครือข่ายคุณค่าจังหวัดพิษณุโลกได้รับการสนับสนุนแนวคิดและวิธีปฏิบัติในการเชื่อมโยงเครือข่ายต่าง ๆ เข้าด้วยกันจากสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์พร้อมทั้งงบประมาณสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย จากผลการดำเนินงานของเครือข่ายคุณค่าจังหวัดพิษณุโลกที่ผ่านมา ทำให้สมาชิกได้ลดต้นทุนค่าใช้จ่ายการผลิตการเกษตร มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการขายผลผลิตในราคาประกัน มีช่องทางการตลาดมากขึ้น มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ในการประกอบอาชีพมากขึ้น สมาชิกมีทางเลือกในการตัดสินใจประกอบอาชีพมากขึ้น รู้จักกันมากขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อสมาชิกแต่ละเครือข่ายที่เป็นสมาชิกเป็นจำนวนมากพอสมควร เช่น เครือข่ายโคเนื้อ ประกอบด้วยเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ จำนวน 500 คน เครือข่ายธุรกิจวัสดุอุปกรณ์การเกษตร ประกอบด้วย กลุ่มวัสดุอุปกรณ์การเกษตร จำนวน 365 คน เครือข่ายรวบรวมข้าวโพด ประกอบด้วย เกษตรกรผู้ปลูกและรวบรวมข้าวโพด จำนวน 172 คน เครือข่ายข้าวปลอดภัย ประกอบด้วย เกษตรกรผู้ปลูกข้าวที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 67 คน และสมาชิกสหกรณ์ จำนวน 60 คน

ในห้วงระยะ 1 ปี ของการดำเนินงานที่ผ่านมา ทีมวิจัยซึ่งประกอบไปด้วยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) จังหวัดพิษณุโลก สำนักงานสหกรณ์จังหวัด และสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ได้ร่วมกันสนับสนุนและติดตามการดำเนินงาน พบว่า สมาชิกของแต่ละเครือข่ายมีการสร้างความสัมพันธ์และกิจกรรมที่ดีต่อกัน เช่น กิจกรรมตลาดนัดโคกระบือของเครือข่ายโคเนื้อ การซื้อขายข้าวเปลือกและข้าวสารของเครือข่ายข้าวปลอดภัย การรวบรวมและขายข้าวโพดของเครือข่ายรวบรวมข้าวโพด ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน ทำให้มีเกษตรกรจำนวนมากให้ความสนใจที่จะเข้าร่วมเป็นสมาชิก

เครือข่ายทั้งรายบุคคลและกลุ่ม เนื่องจากเห็นว่ามิใช่ประโยชน์โดยเฉพาะเกี่ยวกับทางเลือกในการประกอบอาชีพและช่องทางการการตลาดในการค้าขายโคเนื้อ อย่างไรก็ตาม ยังมีบางเครือข่ายที่ไม่สามารถเชื่อมโยงกิจกรรมซึ่งกันและกันได้ เครือข่ายดังกล่าวคือ เครือข่ายสหกรณ์ เนื่องจากติดขัดเกี่ยวกับระเบียบ/ข้อบังคับของแต่ละสหกรณ์ รวมทั้งคณะกรรมการสหกรณ์เองก็ยังไม่ค่อยเห็นความสำคัญในการเชื่อมโยงเป็นเครือข่าย

จากสถานการณ์ดังกล่าวข้างต้น เป็นเหตุจูงใจให้ทีมวิจัยจังหวัดพิษณุโลก ดำเนินการวิจัยต่อยอดเพื่อศึกษาว่า ทำอย่างไรจึงจะต่อยอดเครือข่ายคุณค่าไปในกลุ่ม/องค์กรและสหกรณ์อื่นในจังหวัดพิษณุโลก ควบคู่ไปกับการศึกษาตัวแบบการพัฒนาจิตสำนึกความร่วมมือแก่ผู้นำสหกรณ์ในการร่วมมือกันบนหลักการสหกรณ์ เพื่อหนุนเสริมการดำเนินงานของเครือข่ายให้สามารถบรรลุเป้าหมายร่วมภายในเวลาที่กำหนด

2.2 คำถามวิจัย

- 1) แนวทางการขยายเครือข่ายธุรกิจที่มี สกต.เป็นแกนนำ บนหลักการของ “เครือข่ายคุณค่า” ควรเป็นอย่างไร
- 2) เครื่องมือสำหรับกระบวนการปลูกจิตสำนึกความร่วมมือบนหลักการสหกรณ์แก่ผู้นำสหกรณ์ควรเป็นอย่างไร

2.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อต่อยอดเครือข่ายธุรกิจที่มี สกต.เป็นแกนนำ บนหลักการของ “เครือข่ายคุณค่า”
- 2) เพื่อสังเคราะห์ตัวแบบสำหรับกระบวนการปลูกจิตสำนึกความร่วมมือแก่ผู้นำองค์กรบนหลักการสหกรณ์

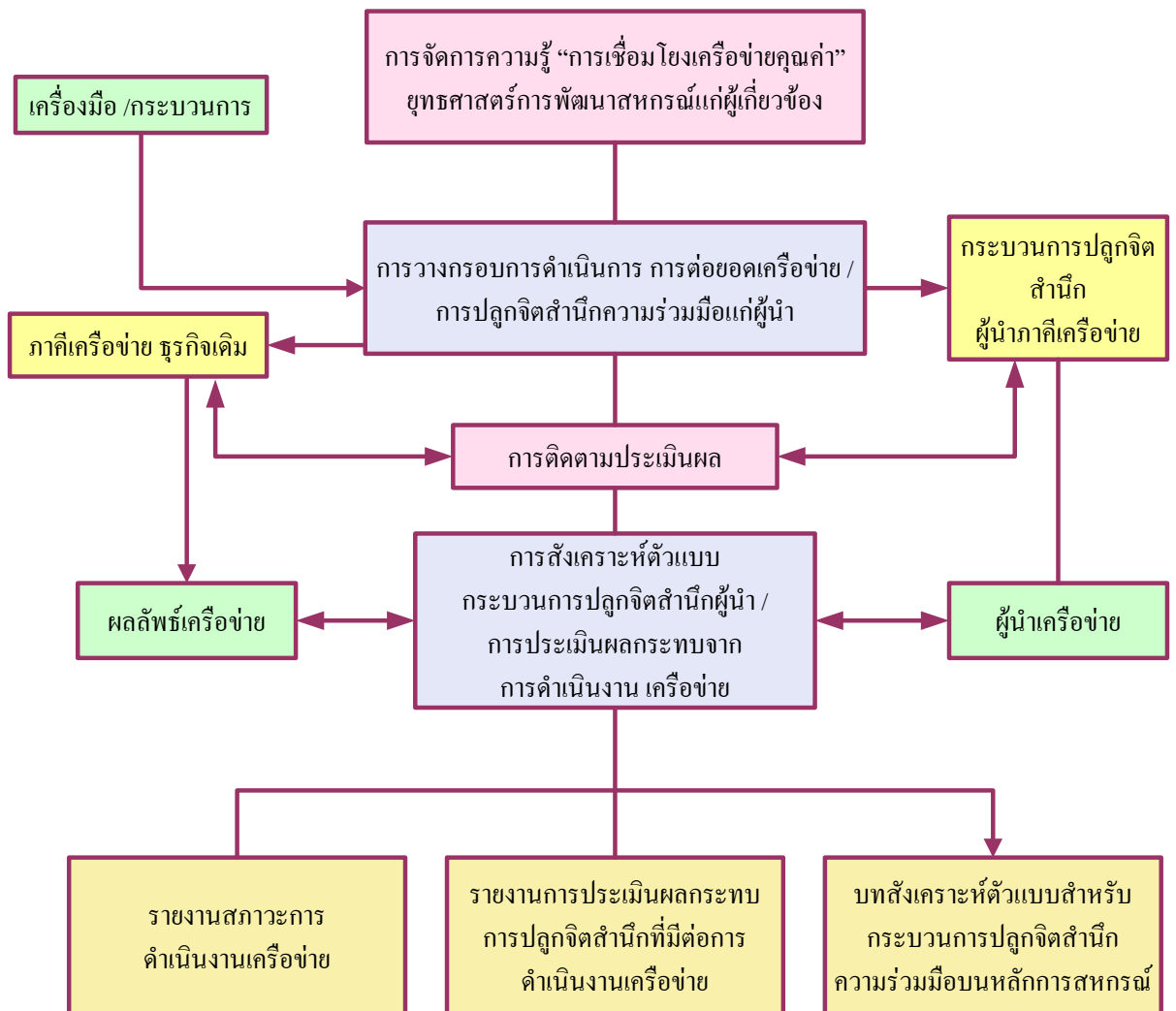
2.4 ผลลัพธ์ที่คาดหวัง

- 1) การต่อยอดเครือข่ายธุรกิจจากผลิตภัณฑ์เดิมไปในผลิตภัณฑ์อื่นๆ ได้แก่ กลุ่มผักกะเจต กลุ่มหมูหลุม กลุ่มปุ๋ยอินทรีย์ กลุ่มโค กลุ่มพันธุ์ข้าว กลุ่มน้ำพริก และการเพิ่มขึ้นของจำนวนภาคีพันธมิตรในเครือข่ายธุรกิจที่มี สกต. เป็นแกนนำ
- 2) บทสังเคราะห์สำหรับตัวแบบกระบวนการปลูกจิตสำนึกความร่วมมือบนหลักการสหกรณ์

2.5 ผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

- 1) ผู้นำภาคีเครือข่ายมีศักยภาพและความพร้อม ในการขับเคลื่อนการทำงานของเครือข่ายตามที่คาดหวัง
- 2) การยกระดับภาพลักษณ์ของ สกต. ในสายตาสหกรณ์และกลุ่ม/องค์กรอื่น ในฐานะสหกรณ์ที่ทำหน้าที่การตลาดที่เชื่อมโยงธุรกิจเพื่อประโยชน์ร่วมกันของภาคีพันธมิตร อันจะก่อให้เกิดพลังความร่วมมือในวงกว้าง และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสมาชิก ชุมชน สังคมมากขึ้น
- 3) การสร้างพลังอำนาจการต่อรองในการทำธุรกิจด้านการตลาดของเครือข่ายธุรกิจที่มี สกต. เป็นแกนนำ เพื่อให้เกิดประโยชน์กลับสู่สมาชิก ซึ่งจะเป็นตัวแบบที่ดีที่จะขยายผลไปสู่จังหวัดอื่น

2.6 ขั้นตอนและกระบวนการวิจัย

รูปที่ 1 กระบวนการวิจัย

2.7 แผนการดำเนินการ

กิจกรรม	เดือนที่												
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1. การจัดการความรู้ “การเชื่อมโยงเครือข่ายคุณค่า” ยุทธศาสตร์การพัฒนาศรณณ์แก่ผู้เกี่ยวข้อง	→												
2. การต่อยอดเครือข่ายคุณค่าตามแผนดำเนินการ	→												
3. การดำเนินการปลูกจิตสำนึกความร่วมมือในกลุ่ม ผู้นำที่เป็นภาคีเครือข่าย			✓	✓	✓	✓	✓	✓					
4. การจัดทำรายงานความก้าวหน้า							✓						
5. การติดตามประเมินผลผู้นำที่ผ่านกระบวนการ			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓				
6. การติดตามประเมินผลการเชื่อมโยงเครือข่าย/ การดำเนินงานเครือข่าย /การสังเคราะห์ตัวแบบ	→												
7. การจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์													→

3. กระบวนการดำเนินการวิจัยที่ผ่านมา (เม.ย.51-ก.ย.51)

ลำดับ ที่	กิจกรรมการวิจัย	วัน/เดือน ปี	กลุ่มเป้าหมาย/จำนวน ผู้เข้าร่วม	เป้าหมายการ ดำเนินงาน	ผลลัพธ์ที่ได้
1	ประชุมเพื่อจุดประกาย แกนนำแต่ละตำบล เกี่ยวกับการแก้ไข ปัญหานั้นนอกระบบ ดอกเบี๋ยแพง และการ ซื้อขายปุ๋ยราคายุติธรรม ผ่าน สกต.พิษณุโลก	15 พฤษภา- คม 2551	-แกนนำหมู่บ้าน/ตำบล - สมาชิก อบต. - ผู้นำกลุ่ม/องค์กร - ผู้ใหญ่บ้าน - ทีมวิจัย 2 คน จำนวน 55 คน ณ เทศบาลตำบลบาง กระท่อม อำเภอบางกระท่อม	- ต่อยอดเครือข่าย วิศดอุปกรณณ์ฯและโค - แนะนำให้ใช้ เงินทุนผ่านธนาคารฯ และซื้อปุ๋ยผ่าน สกต. เพื่อให้ได้ดอกเบี๋ย ราคาถูก ปุ๋ยราคา ยุติธรรม	- ผู้นำเห็นประโยชน์ในการ ซื้อปุ๋ยผ่าน สกต.พิษณุโลก - ใช้เงินทุนผ่านธนาคารฯ แทนการกู้จากนายทุน - มีสมาชิกเพิ่มมากขึ้น สามารถแตกย่อยถึงหมู่บ้าน
2	ประชุมทีมวิจัย	5 มิถุนายน 2551	ทีมวิจัย จำนวน 7 คน	- ชี้แจงรายละเอียด การวิจัยการเชื่อมโยง เครือข่ายคุณค่า ยุทธศาสตร์การ พัฒนาศรณณ์ และ การเงิน	- ทีมวิจัยเข้าใจรายละเอียด เกี่ยวกับการดำเนินงานและ การเงิน - ทีมวิจัยมีการวางแผนการ ดำเนินงานวิจัย

ลำดับ ที่	กิจกรรมการวิจัย	วัน/เดือน ปี	กลุ่มเป้าหมาย/จำนวน ผู้เข้าร่วม	เป้าหมายการ ดำเนินงาน	ผลลัพธ์ที่ได้
3	ประชุมแกนนำชุมชน เพื่อพูดคุยเรื่อง - เศรษฐกิจพอเพียง - รายรับรายจ่าย - คัดเลือกตัวแทนทำ บัญชีครัวเรือน ณ บ้านดอนม่วง ต.วังทอง อ.วังทอง	13 มิถุนายน 2551	จำนวน 36 คน ได้แก่ ลูกค้ำ ธ.ก.ส. แกนนำ หมู่บ้าน จำนวน 25 คน ทีมวิจัย 3 คน เจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส. 6 คน เจ้าหน้าที่ เกษตร 2 คน	- ส่งเสริมการดำเนิน ชีวิตตามแนวคิด เศรษฐกิจพอเพียงใน ระดับครัวเรือนของ บ้านดอนม่วง ต.วังทอง อ.วังทอง	- มีการทบทวนความรู้ในการ พึ่งตนเองตามแนวคิด เศรษฐกิจพอเพียง การทำ บัญชีรายรับรายจ่าย ให้เข้าใจ มากขึ้น - มีครัวเรือนตัวอย่างในการ จัดทำบัญชี 10 ครัวเรือน
4	ประชุมทีมวิจัย	16 มิถุนายน 2551 14 กรกฎาคม 2551	ทีมวิจัย จำนวน 7 คน	- วางแผนการติดต่อ สื่อสารกับเครือข่าย - จัดหมายข่าวฉบับ แรก เริ่ม 10 กรกฎาคม 2551 - วางแผนการประชุม เครือข่าย	- จัดหมายข่าวเพื่อเป็น เครื่องมือสื่อสาร ส่งข้อมูล ข่าวสาร กับเครือข่าย - 3 เดือน ต่อ 1 ฉบับ - กลุ่มเป้าหมาย สมาชิก เครือข่าย จำนวน 108 คน - กำหนดการประชุม เครือข่าย 15 สิงหาคม 2551
5	ประชุมแกนนำเครือข่าย วัสดุอุปกรณ์การเกษตร เครือข่ายรวบรวม ข้าวโพด เครือข่ายโค และตลาดกลาง ณ อำเภอนครไทย	22 กรกฎาคม 2551	จำนวน 23 คน ได้แก่ แกนนำ จำนวน 10 คน (กลุ่มละ 2 คน) เจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส. จำนวน 6 คน เจ้าหน้าที่ สกต. จำนวน 3 คน ทีมวิจัย จำนวน 2 คน	- ส่งเสริมความ ร่วมมือระหว่าง เครือข่าย - เชื่อมโยงเครือข่าย วัสดุอุปกรณ์ การเกษตร เครือข่าย รวบรวมข้าวโพด เครือข่ายโค ตลาด กลาง และ สกต. - ปลุกจิตสำนึกความ ร่วมมือในกลุ่มผู้นำที่ เป็นภาคีเครือข่าย	- แกนนำเครือข่ายรู้จักทีม วิจัย - เข้าใจการดำเนินงานของ แต่ละเครือข่าย - รู้จักวิธีการดำเนินงาน การตลาดจาก จทท. สกต. - วางแผนการทำงานร่วมกัน บนหลักการความร่วมมือ และเอื้ออาทร - นัดแนะการเข้าร่วมประชุม ร่วมกันในวันที่ 15 สิงหาคม 2551

ลำดับ ที่	กิจกรรมการวิจัย	วัน/เดือน ปี	กลุ่มเป้าหมาย/จำนวน ผู้เข้าร่วม	เป้าหมายการ ดำเนินงาน	ผลลัพธ์ที่ได้
6	ประชุมเครือข่ายโคบาง กระทุ้ม เครือข่ายโคชาติ ตระการ เครือข่ายโค บางกระทุ้ม เครือข่ายโค ชาติตระการ คอนม่วง ข้าวปลอดภัย (สะอึก คอนทอง) วังทอง (หัวก๊ก) และกลุ่มต่างๆ ในหมู่บ้านคอนม่วง 15 คน ณ หมู่บ้านคอนม่วง อ.วังทอง	1 สิงหาคม 2551	จำนวน 40 คน เครือข่ายโคบางกระทุ้ม เครือข่ายโคชาติตระการ คอนม่วง ข้าวปลอดภัย (สะอึก คอนทอง) วังทอง (หัวก๊ก) ทีมวิจัย 5 คน สกด.และ จนท. 20 คน	- ต่อยอดเครือข่าย -ปลูกจิตสำนึกความ ร่วมมือในกลุ่มผู้นำที่ เป็นภาคีเครือข่าย	- เชื่อมโยงโคบางกระทุ้มกับ กลุ่มบ้านคอนม่วง - มีการติดต่อค้าขาย โกลกัน
7	ประชุมแกนนำเครือข่าย รวบรวมข้าวโพด และ วัสดุอุปกรณ์การเกษตร ณ บ้านไผ่ใหญ่ ต.วังนกแอ่น อ.วังทอง	8 สิงหาคม 2551	แกนนำเครือข่ายรวบรวม ข้าวโพด และวัสดุอุปกรณ์ การเกษตร จำนวน 50 คน	- ต่อยอดเครือข่าย -ปลูกจิตสำนึกความ ร่วมมือในกลุ่มผู้นำที่ เป็นภาคีเครือข่าย	- ขยายสมาชิกและกลุ่มเพิ่ม มากขึ้น ช่วยเหลือกัน - ลดค่าใช้จ่ายในการขนส่ง ปุ๋ยถึงหมู่บ้านและลูกค้า สะดวกมากขึ้น
8	ประชุมทีมวิจัยวางแผน ประชุม ณ สกต.พิษณุโลก	9 สิงหาคม 2551	ทีมวิจัย 7 คน	- วางแผนการประชุม แกนนำเครือข่าย	- แผนการประชุมแกนนำ เครือข่าย - พุดคุยและติดตามผลการ ดำเนินงานของทีมวิจัย
9	ประชุมแกนนำเครือข่าย รวบรวมข้าวโพด และ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ณ บ้านน้ำพรม ตำบลวังนกแอ่น อำเภอ วังทอง	13 สิงหาคม 2551	แกนนำเครือข่ายรวบรวม ข้าวโพด 7 กลุ่ม และกลุ่ม วิสาหกิจชุมชน จำนวน 70 คน ทีมวิจัย 1 คน	- ต่อยอดเครือข่าย -ปลูกจิตสำนึกความ ร่วมมือในกลุ่มผู้นำที่ เป็นภาคีเครือข่าย	- ซื้อปุ๋ยในราคาส่ง หรือ ราคาส่ง - ลดค่าระวางการขนส่งปุ๋ยสู่ หมู่บ้าน - รวบรวมข้าวโพดส่งบริษัท ซีพี - มีการต่อยอดกิจกรรมเดิมที่ ได้พูดคุยไว้แล้ว

ลำดับ ที่	กิจกรรมการวิจัย	วัน/เดือน ปี	กลุ่มเป้าหมาย/จำนวน ผู้เข้าร่วม	เป้าหมายการ ดำเนินงาน	ผลลัพธ์ที่ได้
10	ประชุมแกนนำเครือข่าย คุณค่า เครือข่าย รวบรวมข้าวโพด โคน ข้าวปลอตกภัย วัสดุ อุปกรณ์การเกษตร สหกรณ์ และกลุ่มต่างๆ ในหมู่บ้านดอนม่วง	15 สิงหาคม 2551	เจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส. สาขาต่าง ๆ ในจังหวัด 14 คน พนักงาน สกต. พิษณุโลก 15 คน คณะกรรมการ สกต.พิษณุโลก 12 คน เครือข่ายโค 2 คน เครือข่ายข้าว 2 คน เครือข่ายวัสดุอุปกรณ์ การเกษตร 19 คน เครือข่ายรวบรวมข้าวโพด 6 คน เครือข่ายสหกรณ์ 5 คน กลุ่มบ้านดอนม่วง 7 คน ทีมวิจัย 8 คน เจ้าหน้าที่ สกต. พิษณุโลก 5 คน	- วางแนวทางการ ดำเนินงานร่วมกัน - จัดการความรู้ เครือข่ายเกี่ยวกับ วิธีการทำให้สมาชิกมี ความผูกพันกับกลุ่ม - กระชับ ความสัมพันธ์ของ เครือข่ายคุณค่า จังหวัดพิษณุโลก	- เครือข่ายรวบรวมข้าวโพด โค ข้าวปลอตกภัย วัสดุ อุปกรณ์การเกษตร สหกรณ์ และกลุ่มต่างๆ ในหมู่บ้าน ดอนม่วงรู้จักกันมากขึ้น - เครือข่ายมีความสัมพันธ์ กันแนบแน่นมากยิ่งขึ้น - ขยายเครือข่ายธุรกิจที่มี สกต.เป็นแกนนำ บน หลักการของเครือข่ายคุณค่า - เกิดความร่วมมือระหว่าง กัน บนหลักการของ เครือข่ายคุณค่า
11	กีฬาสานความสัมพันธ์	กันยายน 2551	แกนนำเครือข่ายรวบรวม ข้าวโพด วัสดุอุปกรณ์ การเกษตร โคน ข้าว สหกรณ์ จนท.สกต. พิษณุโลก จนท. ธ.ก.ส. จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 100 คน	- กระชับ ความสัมพันธ์ ระหว่างกัน	- แกนนำเครือข่าย เจ้าหน้าที่ สกต. เจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส. มี ความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

สรุปว่าการดำเนินการวิจัยส่วนใหญ่เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ เพราะวาทิมวิจัยพยายามยึดแผนการดำเนินงานเป็นหลัก และได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากสมาชิกเครือข่าย นอกจากนี้ ในการดำเนินงานทีมวิจัยมีเจ้าหน้าที่ สกต.พิษณุโลก ที่ทำหน้าที่ประสานงานในพื้นที่อย่างใกล้ชิด ทำให้สามารถสื่อสารกับสมาชิกเครือข่ายกับทีมวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับกิจกรรมที่ไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ คือ การจัดการความรู้การเชื่อมโยงเครือข่ายคุณค่ายุทธศาสตร์การพัฒนาสหกรณ์แก่ผู้เกี่ยวข้อง โดยแผนงานได้กำหนดไว้ในช่วงเดือน เมษายน- พฤษภาคม 2551 แต่ทีมวิจัยดำเนินการในวันที่ 15 สิงหาคม 2551 โดยได้ดำเนินการประชุมสมาชิกเครือข่ายและเจ้าหน้าที่ของ สกต.พิษณุโลก และเจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส. ทุกสาขาในจังหวัด

ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สมาชิกเครือข่าย ฯ รู้จักกันมากขึ้น มีความสัมพันธ์กันแน่นแฟ้นมากยิ่งขึ้น ขยายเครือข่ายธุรกิจที่มี สกต.พิษณุโลก เป็นแกนนำ เกิดความร่วมมือระหว่างกัน บนหลักการของเครือข่ายคุณค่า และให้การดำเนินงานระหว่างเครือข่าย เจ้าหน้าที่ สกต.พิษณุโลก และเจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส. สอดรับซึ่งกันและกันมากขึ้น อันจะนำไปสู่ประสิทธิภาพของเครือข่าย อย่างไรก็ตาม ทีมวิจัยได้มีการพูดคุยและสร้างความเข้าใจร่วมกันภายในทีมเป็นประจำ

4. ผลที่ได้จากการวิจัย

4.1 การต่อยอดเครือข่ายธุรกิจที่มี สกต.เป็นแกนนำ บนหลักการของ “เครือข่ายคุณค่า”

ทีมวิจัยได้ดำเนินการแบ่งกลุ่มเป้าหมายออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มที่เป็นเครือข่ายเดิม การดำเนินงานของทีมวิจัย คือ การรักษาความสัมพันธ์ที่ดีไว้ กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มที่ไม่ค่อยมีกิจกรรมร่วมกัน ทีมวิจัยจึงใช้วิธีการเชื่อมความสัมพันธ์ให้มากขึ้นกว่าเดิม และกลุ่มที่ 3 เป็นการขยายเครือข่ายใหม่ให้หลากหลายและกว้างขวางมากขึ้น มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

กลุ่มที่ 1 เสริมสร้างความสัมพันธ์ให้มากขึ้นและรักษาความสัมพันธ์ที่ดีซึ่งกันและกันไว้ ได้แก่ เครือข่ายที่มีอยู่เดิม เครือข่ายรวบรวมข้าวโพด เครือข่ายข้าวปลอดภัย เครือข่ายโคเนื้อ เครือข่ายธุรกิจวัสดุอุปกรณ์การเกษตร ทีมวิจัยดำเนินการ ดังนี้

1) เชิญเข้าร่วมประชุมร่วมกับเครือข่ายใหม่ เพื่อให้รู้จักกันมากขึ้น และทำธุรกิจร่วมกัน เช่น การประชุมแกนนำเครือข่ายวัสดุอุปกรณ์การเกษตร เครือข่ายรวบรวมข้าวโพด เครือข่ายโค และตลาดกลาง ในวันที่ 22 กรกฎาคม 2551 ณ อำเภอนครไทย เครือข่ายเดิม คือ เครือข่ายรวบรวมข้าวโพดบ้านห้วยเสี้ย กลุ่มผู้เลี้ยงโค อำเภอนครไทย สมาชิกเครือข่ายใหม่ ได้แก่ กลุ่มรวบรวมข้าวโพดบ้านนาโพธิ์นาจาน (กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้าอุตสาหกรรมเพื่อการผลิต) เครือข่ายวัสดุอุปกรณ์การเกษตร (กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้าอุตสาหกรรมเพื่อการผลิต ต.หนองกระท้าว กลุ่มเงินทุนพีชไร้ ต.ห้วยเสี้ย กลุ่มรวมใจการเกษตร ม.9 ต.นาบัว) เครือข่ายโค (กลุ่มโคพันธุ์ดี ต.นครไทย) และตลาดกลาง (กลุ่มตลาดกลางรวบรวมสินค้าตำบลนาบ่อโพธิ์)

2) จัดกีฬาสานความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกเครือข่าย คณะกรรมการ สกต. เจ้าหน้าที่ สกต. และเจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส. เพื่อกระชับความสัมพันธ์ ความสามัคคี และเปิดโอกาสให้สมาชิกได้สังสรรค์ พบปะ พูดคุย และทำกิจกรรมร่วมกัน

3) เชิญเข้าร่วมประชุมแกนนำเครือข่ายคุณค่า เครือข่ายรวบรวมข้าวโพด โค ข้าวปลอดภัย วัสดุอุปกรณ์การเกษตร สหกรณ์ และกลุ่มต่างๆ ในหมู่บ้านคอนม่วง ในวันที่ 15 สิงหาคม 2551 ณ โรงแรมไพลิน พิษณุโลก เพื่อสมาชิกเครือข่ายทั้งเดิมและใหม่ได้รู้จักกันมากขึ้น จัดการ

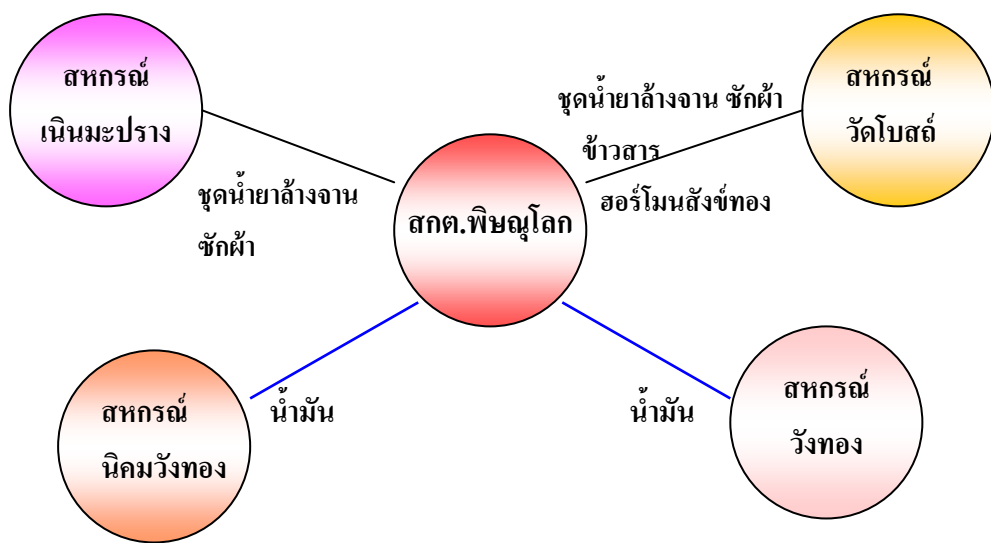
ความรู้เครือข่ายเกี่ยวกับวิธีการทำให้สมาชิกมีความผูกพันกับกลุ่ม กระชับความสัมพันธ์ของเครือข่ายคุณค่าจังหวัดพิษณุโลก และวางแนวทางการดำเนินงานร่วมกัน ซึ่งส่งผลให้ความสัมพันธ์ระหว่าง สกต. พิษณุโลก และแกนนำเครือข่าย มีความแน่นอน มีความรู้สึที่ดีต่อกัน และรักษาความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

4) ส่งจดหมายข่าวชาวเครือข่ายคุณค่าจังหวัดพิษณุโลก เพื่อส่งข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ ความเคลื่อนไหวรายคาบ ต่อสมาชิก

รูปที่ 2 ภาพการเสริมสร้างความสัมพันธ์สมาชิกเครือข่ายเดิม

กลุ่มที่ 2 เชื่อมความสัมพันธ์จากเดิมที่ไม่ค่อยมีกิจกรรมร่วมกัน เครือข่ายในกลุ่มนี้ได้แก่ เครือข่ายสหกรณ์ กิจกรรมที่ สกต.พิษณุโลกเชื่อมกับสหกรณ์ คือการซื้อขาย น้ำมัน ข้าวสาร สอร์โม่ขนส่งทอง ชุบน้ำยาล้างจาน ชักผ้า โดยกิจกรรมที่ สกต.พิษณุโลกเชื่อมกับสหกรณ์ เนินมะปราง คือ ชุบน้ำยาล้างจาน ชักผ้า กิจกรรมที่ สกต.พิษณุโลกเชื่อมกับสหกรณ์วัดโบสถ์ คือ ข้าวสาร สอร์โม่ขนส่งทอง ชุบน้ำยาล้างจาน ชักผ้า กิจกรรมที่ สกต.พิษณุโลกเชื่อมกับสหกรณ์วังทอง และสหกรณ์นิคมวังทอง คือ น้ำมัน

รูปที่ 3 ภาพการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง สกต.พิษณุโลกและสหกรณ์

ทีมวิจัยดำเนินการ ดังต่อไปนี้ เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์

- 1) มีการประสาน ประชุม และพูดคุยร่วมกันตั้งแต่ปี 2549 (วิจัยระยะที่ 1) โดยทีมวิจัยและเจ้าหน้าที่ สกต.พิษณุโลก อย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน
- 2) เชิญเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาสานความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกเครือข่าย คณะกรรมการ สกต. เจ้าหน้าที่ สกต. และเจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส. เพื่อกระชับความสัมพันธ์ ความสามัคคี และเปิดโอกาสให้สมาชิกได้สังสรรค์ พบปะ พูดคุย และทำกิจกรรมร่วมกัน
- 3) เชิญเข้าร่วมประชุมแกนนำเครือข่ายคุณค่า เครือข่ายรวบรวมข้าวโพด โค ข้าว ปลอดภัย วัสดุอุปกรณ์การเกษตร สหกรณ์ และกลุ่มต่างๆ ในหมู่บ้านคอนม่วง ในวันที่ 15 สิงหาคม 2551 ณ โรงแรมไพลิน พิษณุโลก

กลุ่มที่ 3 ขยายเครือข่ายใหม่ให้หลากหลายและกว้างขวางมากขึ้น กลุ่ม องค์กร และ เครือข่ายในกลุ่มนี้ ได้แก่

1) สกต.พิษณุโลก จะดำเนินการขยายเชื่อมโยงกับบุคคล กลุ่มและองค์กรต่าง ๆ ใน หมู่บ้านดอนม่วง อำเภอวังทอง ได้แก่ กลุ่มโค ข้าว ผักกระเฉด น้ำพริก หมูหลุม น้ำส้มควั่นไม้ ปู๊ย อินทรีย์ และ โรงสี

ผลการดำเนินงาน ได้แก่

(1) เชื่อมโยงเครือข่ายโค โดยการประชุมเครือข่ายโคอำเภอบางกระทุ่ม อำเภอชาติตระการ กลุ่มโคบ้านดอนม่วง เพื่อดำเนินการเจรจาทางธุรกิจการซื้อขายโค แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในการพัฒนาพันธุ์โคร่วมกัน ในวันที่ 1 สิงหาคม 2551 ณ บ้านดอนม่วง อำเภอวังทอง

(2) ข้าวปลอดภัยบ้านสะอึก ตำบลคอนทอง อำเภอเมืองพิษณุโลก บ้านหัวถัก ตำบลวังพิศ อำเภอวังทอง กลุ่มพันธุ์ข้าว มีการประชุมร่วมกันและจะเชื่อมโยง ติดต่อการซื้อขาย ข้าวกับ สกต.พิษณุโลก ในวันที่ 1 สิงหาคม 2551 ณ บ้านดอนม่วง อำเภอวังทอง

(3) ประชุมแกนนำชุมชน กลุ่ม/องค์กรต่าง ๆ ในหมู่บ้านดอนม่วง เช่น กลุ่มทำปู๊ย อินทรีย์ กลุ่มน้ำพริก กลุ่มสุขภาพ กลุ่มผักกระเฉด กลุ่มโค เพื่อพูดคุยเรื่องแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย คัดเลือกตัวแทนทำบัญชีครัวเรือน ณ บ้านดอนม่วง ตำบลวังทอง อำเภอวังทอง และคัดเลือกบ้านดอนม่วงเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับเกษตรกรในการพึ่งตนเองตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2) เครือข่ายโคเนื้อ ดำเนินการขยายเชื่อมโยงกับกลุ่มวิสาหกิจที่เลี้ยงโค และเครือข่ายธุรกิจวัสดุอุปกรณ์การเกษตร โดยในการนี้ทีมวิจัยดำเนินการประชุมเพื่อจุดประกายแกนนำแต่ละตำบลในอำเภอบางกระทุ่มเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาหนี้ในระบบ ดอกเบี้ยแพง และการซื้อปุ๋ยผ่านราคาอุดหนุน ผ่าน สกต.พิษณุโลก ในวันที่ 15 พฤษภาคม 2551 ณ เทศบาลตำบลบางกระทุ่ม อำเภอบางกระทุ่ม ทำให้ผู้นำชุมชนเห็นประโยชน์ในการซื้อปุ๋ยผ่าน สกต.พิษณุโลก การใช้จ่ายเงินผ่านธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร แทนการกู้จากนายทุน ซึ่งดอกเบี้ยจากธนาคารถูกกว่า นอกจากนี้มีสมาชิกเพิ่มมากขึ้นสามารถแตกย่อยถึงหมู่บ้าน มีการรวมกลุ่มเพื่อส่งซื้อปุ๋ยผ่าน สกต.พิษณุโลก โดยสมาชิกเครือข่ายธุรกิจวัสดุอุปกรณ์การเกษตร ได้แก่ กลุ่มเกษตรพัฒนาบ้านยางโทน กลุ่มวิสาหกิจตำบลท่าตาล กลุ่มบ้านโลกสนั่น บพ. 281

รูปที่ 4 ภาพการต่อยอดเครือข่าย

สีเหลือง คือ เครือข่ายที่เข้ามาเป็นสมาชิกใหม่

4.2 เครื่องมือสำหรับกระบวนการปลูกจิตสำนึกความร่วมมือบนหลักการสหกรณ์ แก่ผู้นำสหกรณ์

ทีมวิจัยใช้วิธีการ (1) ประชุม พูดคุย เช่น เชิญเข้าร่วมประชุมร่วมกับเครือข่ายเดิมและใหม่ เพื่อให้รู้จักกันมากขึ้น และทำธุรกิจร่วมกัน (2) จัดกีฬาสานความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก เครือข่าย คณะกรรมการ สกต. เจ้าหน้าที่ สกต. และเจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส. เพื่อกระชับความสัมพันธ์ ความสามัคคี และเปิดโอกาสให้สมาชิกได้สังสรรค์ พบปะ พูดคุย และทำกิจกรรมร่วมกัน (3) จัดหมายข่าวชาวเครือข่ายคุณค่าจังหวัดพิษณุโลก เพื่อส่งข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ ความเคลื่อนไหวราคาปุ๋ย ต่อสมาชิก เป็นต้น (4) การเปรียบเทียบตัวเลขราคาปุ๋ยที่ สกต.พิษณุโลก จัดหาให้แก่สมาชิกกับราคาตลาด การเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการขนส่งวัสดุอุปกรณ์การเกษตรระหว่างเกษตรกรเองกับ สกต.พิษณุโลก จัดส่งให้ เพื่อสมาชิกให้เห็นภาพที่ชัดเจน

5. แผนการดำเนินการวิจัยในช่วงต่อไป

กิจกรรม	เดือน					
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.
2. การต่อยอดเครือข่ายคุณค่า						
อ. พรหมพิราม	✓					
อ. วังทอง	✓		✓		✓	
อ. นครไทย	✓					
อ. บางกระทุ่ม	✓			✓		
อ.ชาติตระการ	✓		✓			
อ. เมือง		✓				
3. การดำเนินการปลูกจิตสำนึกความร่วมมือในกลุ่มผู้นำที่เป็นภาคีเครือข่าย						
อ. พรหมพิราม	✓					
อ. วังทอง	✓		✓		✓	
อ. นครไทย	✓					
อ. บางกระทุ่ม	✓			✓		
อ.ชาติตระการ	✓		✓			
อ. เมือง		✓				
4. การติดตามประเมินผลผู้นำที่ผ่านกระบวนการ	✓		✓			
5. การติดตามประเมินผลการเชื่อมโยงเครือข่าย/การดำเนินงานเครือข่าย /การสังเคราะห์ตัวแบบ					→	
6. การจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์				→		→